

Oorlogen in het Oude Testament

Is God bloedzuchtig? - Vraag 8 - Samuël Visser

Het Oude Testament van de Bijbel staat vol verhalen van oorlogen. Zelfs genocide komt voor, vanuit God geleid. Een van de meest bekende oorlogen is die waar Israël het land van Kanaän overneemt. God vertelt het volk van Israël dat ze het beloofde land krijgen. In dit land wonen op dat moment verschillende volken. God vraagt de Israëlieten om iedereen in deze volken te vermoorden. Niemand mocht meer overblijven. De Israëlieten beginnen de opdracht uit te voeren, maar ze laten sommige mensen van de volken leven en ze trouwen de vrouwen van de volken. Dit wordt in de Bijbel beschreven als een zonde, ze gingen immers tegen God in (Richteren 1). Het verhaal is expliciet en de moderne lezer zal de gruwelijke realiteit ervan niet missen. Een veel gehoorde vraag is dus: is God bloedzuchtig?

Een bloedzuchtig persoon is iemand die bloed wil zien zonder reden hiervoor. Puur de sensatie van bloed en moord is wat de persoon drijft. Dat God bij deze definitie dus niet bloedzuchtig is, mag duidelijk zijn. We zien in het OT iedere keer dat er bloed vergoten wordt een duidelijke reden waardoor dit moest gebeuren. Laten we bijvoorbeeld kijken naar de meest bekende oorlog in het OT, waarin de Israëlieten Kanaän overnamen.

De Kanaänieten stonden bekend om hun vreselijke praktijken. Hierbij behoorde het offeren van kinderen of het tegen stenen aangooien van baby's om de goden (Baäl) een plezier te doen. Niet alleen de Bijbel maar ook verschillende externe bronnen beschrijven de afschuwelijke realiteiten die hier voorkwamen. Uit opgravingen blijkt dat kinderen van 3 tot 12 maanden op een altaar werden verbrand of bij de bouw van een huis in een muur of fundament werden gemetseld of werden begraven over de drempel van het huis (Van de Kamp). Dat allemaal om de afgoden zegen en voorspoed af te smeken (Bijbels Trefwoorden Register, 2009). Er is redelijk veel bekend over het dagelijks leven van de Kanaänieten en hun Baälverering. Dat komt door de kleitabletten die sinds 1929 zijn gevonden in het ruïnestadje Oegarit, aan de Middellandse Zee in het huidige Syrië. Hoe de moraal van de Kanaänieten was, blijkt uit hun godsdienstige literatuur (Albright, 1956):

- Het genot waarmee de godin Anath tot aan haar knieën waadt door het bloed en de uitwerpselen van haar verslagen vijanden en daarin haar handen wast.
- De godslasterlijke gedichten over de 88 keer dat zij met Baäl seks heeft in de vorm van een koe.
- De seksuele escapades van de oppergod El, met zijn twee vrouwen/dochters, zeggen genoeg.

Het mocht duidelijk zijn, de Kanaänieten waren geen heilig boontje in dit verhaal. De cultuur was zo moreel verdorven als een cultuur dat kan zijn. Daarnaast moeten we een belangrijk feit niet vergeten. Ieder boek dat bestaat is voor zijn tijd geschreven, en pas secundair toepasbaar op latere tijden. In het geval van dit verhaal zeggen de meest conservatieve schattingen dat het minstens 3.400 jaar geleden gebeurd is, waar andere dateringen zelfs 4.200 jaar noemen. Naast het feit dat iedere oorlog in het OT dus een duidelijke reden had, is de bloederigheid ervan alleen te evalueren in de context van de tijd waarin het speelde. Hoe werkte oorlogen toendertijd?

Historici zijn hier flink unaniem in, aangezien we veel bronnen hebben die de praktijken van vroeg historische oorlogen beschrijven. In deze beschrijvingen zien we dat in een oorlog, een volk altijd een compleet ander volk ombracht. Inclusief alle kinderen en iedereen die erin leefde. De reden hiervoor was simpel, als je de jonge generatie laat leven, groeien deze op met een enorme haat tegen jouw volk

en zullen ze zodra ze dat kunnen wraak nemen. De enige manier om deze eindeloze cirkel te stoppen was het ombrengen van iedere tegenstander die je hebt. Er was in deze tijd simpelweg geen enkele andere manier om oorlog te voeren.

We zien dus dat de oorlogen steeds een goede beweegreden hadden om gestart te worden, en dat de bloederigheid ervan inherent was aan de tijd waarin de verhalen zich spelen. Vergelijk je de Bijbelse praktijken van oorlogvoering met die van buiten- Bijbelse bronnen, dan is duidelijk dat wat er in de Bijbel gebeurt erg vreedzaam is. JWHW, de God van het Oude Testament, kunnen we dus op geen enkele manier bloedzuchtig noemen. Hij was juist vredelievend, en helaas is het de realiteit dat er soms bloed vergoten moet worden om vrede te bewaren. Dat is wat we zien in het OT.

Bibliography

Unger, M. (1974). In M. Unger, *Archeology and the Old Testament* (pp. 174-175). Grand Rapid: Zondervan Publishing House.

Albright, W. (1956). In W. Albright, *Archeology and the Religion of Israël* (p. 73). Baltimore: The John Hopkins Press.

Van de Kamp, W. (sd). In *De geheime wereld achter occultisme* (pp. 26-28).

Bijbels Trefwoorden Register. (2009, 12). *Kinderoffers*. Opgehaald van Bijbels Trefwoorden Register: http://www.btronline.nl/BT_bekijken_Compleet.asp?IdT=276&SessieIDcode=lees1